

Notitie

Contactpersoon Daan Dekker

Datum 21 maart 2014

Kenmerk N007-1218988XDD-agv-V02-NL

Bomenparagraaf project ‘herinrichting parkeerterrein Oostzijde Jaarbeurs’

1 Aanleiding en doel

Op parkeerplaats nummer 3 (P3) van het Jaarbeursterrein Utrecht is door Tauw bv een bomeninventarisatie uitgevoerd. Dit ten behoeve van de beoogde herinrichting van de Jaarbeurs aan de oostzijde. Binnen het plangebied staat een aantal bomen op of langs de parkeerplaats waarvan er 59 worden gekapt. De bomen zijn verschillend in soort, diameter en vitaliteit. In bijlage 1 wordt per elementnummer (zie figuur 2.1) aangeduid met welke reden de bomen worden geveld.

In de gemeente Utrecht is bij kap van bomen met een diameter groter dan 15 cm op borsthoogte (1,30 m) de aanvraag van een kapvergunning noodzakelijk. Bij aanvraag van een kapvergunning is inzicht in het voorkomen en de vitaliteit van de aanwezige bomen nodig. Ook dient op basis van vier criteria uit het Utrechtse bomenbeleid (ecologie, milieu, cultuurhistorie en ruimtelijke aspecten) beoordeeld te worden of de boom een bijzondere waarde heeft. Waardevolle bomen worden beschermd en behouden.

In opdracht van gemeente Utrecht heeft Tauw een bomenparagraaf opgesteld, waarin zowel de resultaten van de bomeninventarisatie als de waarde van de bomen wordt weergegeven. In de onderstaande paragrafen worden daartoe eerst de resultaten van de bomeninventarisatie kort gepresenteerd (op basis van de inventarisatie die eerder is uitgevoerd). Vervolgens wordt een beoordeling gegeven van de waarde van de bomen in relatie tot ecologie, landschap, milieu en cultuurhistorie en de effecten van de herinrichting.

Beleid rondom kapvergunningen

Op grond van de Wabo is binnen de gemeente Utrecht een kapvergunning (als onderdeel van een omgevingsvergunning) nodig voor bomen met een stamdiameter vanaf 15 centimeter. De stamomtrek of diameter van de bomen moet worden gemeten op 1,30 meter boven de grond. Bij meerstammige bomen geldt dit voor de dikste stam.

Het bomenbeleid omvat een visie en nadere regels over hoe het College van B&W omgaat met bomen bij de ontwikkeling van de stad. Ook stelt het kaders aan het beheer en onderhoud van bomen in de stad.

Eerder ecologisch onderzoek

In 2012 heeft Tauw een flora- en faunaonderzoek en bomeninventarisatie uitgevoerd op het terrein (Tauw, 2012). De resultaten uit deze onderzoeken zijn, samen met een aanvulling/actualisatie op de bomeninventarisatie d.d. 13 maart 2014, de basis geweest voor deze bomenparagraaf. De stamdiameter van de bomen is gebaseerd op de gegevens uit 2012 en zijn weergegeven in bijlage 2. Aangenomen wordt dat in de periode 2012 tot heden de bomen dusdanig zijn gegroeid dat alle te vellen bomen kapvergunningsplichtig zijn, ook wanneer deze in 2012 een stamdiameter kleiner dan 15 cm hadden. Alle overige kenmerken van de bomen zijn wel bijgewerkt na de aanvullende inventarisatie op 13 maart 2014.

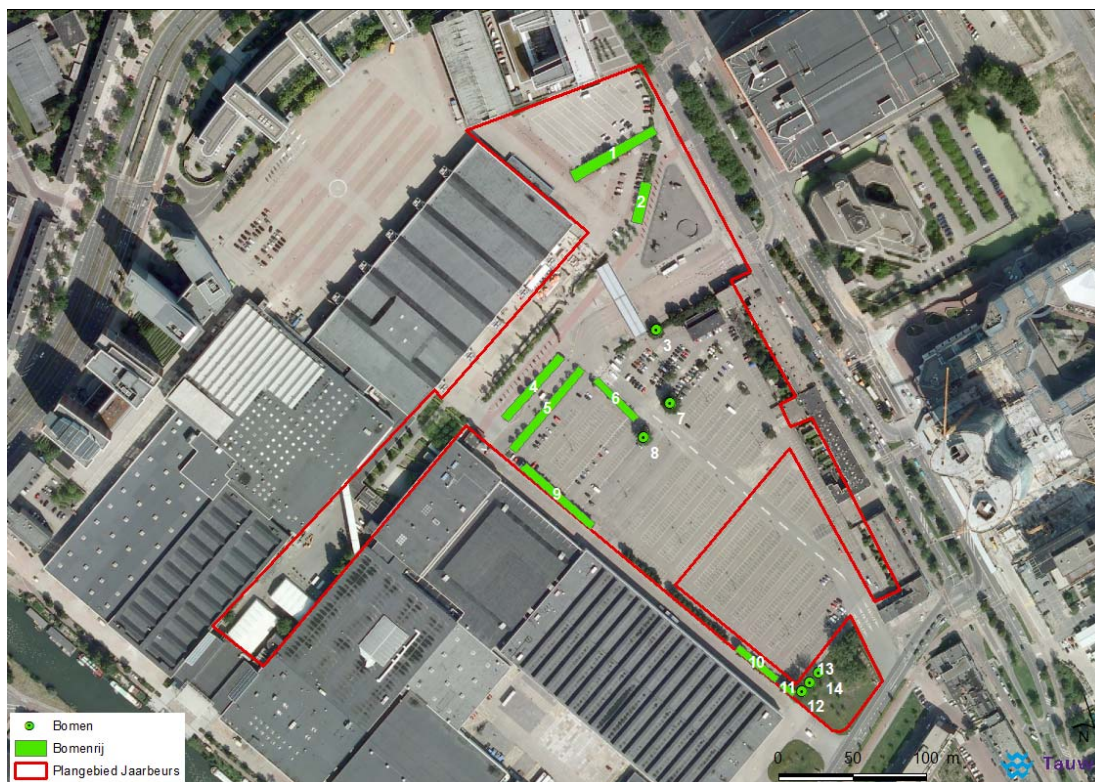
2 Bomeninventarisatie

2.1 Werkwijze

Tijdens de bomeninventarisatie d.d. 13 maart 2014 uitgevoerd door de heer D. Dekker van ingenieursbureau Tauw zijn de 59 te kappen bomen zoals gemarkeerd in figuur 2.1 geïnspecteerd. Ter plaatse zijn de exacte locatie van iedere individuele boom, de boomsoort, en de vitaliteit (nogmaals, en in aanvulling op de gegevens uit 2012) geïnventariseerd. Tevens is ter plaatse gekeken naar de ecologische waarde van de bomen. Hierbij is ondermeer gekeken naar nesten, boomholtes en nestindicerend gedrag van vogels.

2.2 Resultaten

De (locaties van de) te kappen bomen zijn opgenomen in figuur 2.1. In bijlage 2 bevindt zich een lijst met de aanwezige bomen met bijbehorende kenmerken.

Figuur 2.1 Overzicht van het plangebied met de te kappen bomen en bomenrijen. De elementnummers komen overeen met de bijlagen 1 en 2

2.3 Waarde van de bomen en effecten herinrichting

Ecologische waarden

Het parkeerterrein van de Jaarbeurs ligt midden in de stad Utrecht en mede door de hoge activiteit van mensen is het terrein en omgeving van relatief lage ecologische waarde. Ten behoeve van de herontwikkeling van het terrein is reeds een flora- en faunainventarisatie uitgevoerd (Tauw rapport met kenmerk R002-4685911RJR. Tauw, 2012). Uit dit rapport komt naar voren dat er huismussen broedden in/onder de toegangsboog naar de jaarbeurs. Deze soort foerageert ondermeer in de stuiken op het jaarbeurs terrein. Deze struiken zijn daardoor een functioneel onderdeel van het leefgebied van deze soort en mogen niet zondermeer gerooid worden. De bomen zijn in mindere mate onderdeel van het leefgebied van de huismus. Het behoud van de struiken is van groter belang.

De bomen zijn niet geschikt bevonden als vliegroute voor vleermuizen (Tauw, 2012). Incidenteel gebruikt een enkele gewone dwergvleermuis de bomen als foerageerlocatie. Er is echter voldoende (en beter geschikt) foerageergebied in de directe omgeving aanwezig, zodat negatieve effecten op foeragerende vleermuizen niet optreden. Over het algemeen zijn de bomen in het plangebied te klein of te jong voor vleermuisverblijfplaatsen. De enkele oudere en grotere bomen zijn tijdens het veldbezoek in 2014 geïnspecteerd op mogelijke verblijfplaatsen voor vleermuizen. Deze zijn niet waargenomen.

De kap van de 59 bomen zorgt voor beperkte aantasting van de (relatief lage) ecologische waarde van het plangebied. Uit nader onderzoek naar de aanwezigheid van de huismus in het plangebied (reeds in uitvoering) zal moeten blijken in welke mate de bomen belangrijk zijn voor deze soort. Indien de bomen van belang blijken voor de huismus, dienen voldoende mitigerende maatregelen worden genomen alvorens de bomen gekapt kunnen worden.

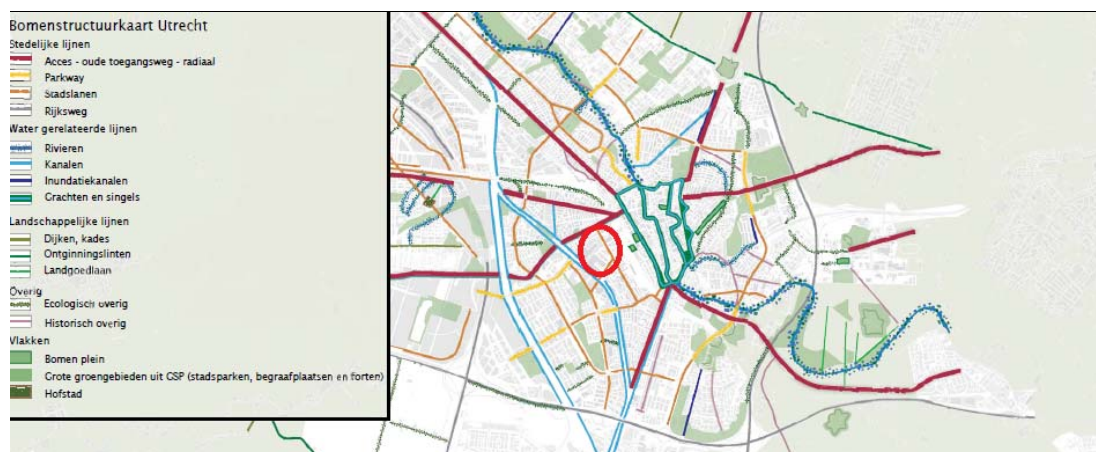
Aantasting van nesten van algemene broedvogels (overtreding van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet) dient te allen tijde voorkomen te worden.

Op regionaal niveau hebben de bomen in het plangebied geen enkele (ecologische) functie.

Indien de huismus afwezig blijkt in het plangebied, leidt de kap van de bomen niet tot negatieve effecten op de ecologische waarde.

Ruimtelijke waarden

De elementen 12, 13 en 14 langs de Van Zijstweg grenzen aan de stadslanen van Utrecht volgens de bomenstructuurkaart Utrecht (gemeente Utrecht, 2009) (figuur 2.2). Deze bomen zijn geen onderdeel van de stadslaan zelf, omdat ze niet direct aan de Van Zijstweg gelegen zijn. De drie bomen worden gekapt omdat ze in een matige/slechte staat verkeren. Binnen de groenstructuur (en omgeving er van) zijn de te vellen bomen niet extra opvallend, herkenbaar of beeldbepalend voor het landschap. Integendeel zelfs, de matige/slechte staat van de bomen laat geen gezond karakter van de groenstructuur zien. Het grootste deel van de groenstructuur rondom deze 3 bomen blijft behouden. Tevens zijn recent naast deze drie bomen enkele nieuwe boompjes gepand op het grasveldje langs de Van Zijstweg. Deze blijven behouden. De voorgenomen activiteit leidt op basis van bovenstaande niet tot negatieve ruimtelijke effecten op de ruimtelijke waarde(n).

Figuur 2.2 bomenstructuurkaart inclusief het plangebied (rode cirkel). Gemeente Utrecht, 2009

Overige te kappen bomen in het plangebied zijn geen onderdeel van de Bomenstructuurkaart Utrecht.

De te kappen bomen hebben geen bijzondere landschappelijke waarde(n).

Milieuwaarden

Iedere boom in de gemeente levert een bijdrage aan het wegvangen van fijn stof en het produceren van zuurstof. De bijdrage van de te vellen bomen daarin is met zekerheid niet significant te noemen. De overwegend kleine en jonge bomen zijn ook niet specifiek van belang in verband met een zeer hoge bebouwingsdichtheid en/of weinig groen in het plangebied. Ook hebben de bomen geen buitengewone dempende werking op hinderlijke geluiden van verkeer of industrie. Bovendien blijft een aantal bomen staan, komen er 17 nieuwe bomen bij en zijn er recent jonge bomen geplant, waardoor geen sprake is van een significante achteruitgang in de bijdrage(n) aan luchtkwaliteit en fijnstoffiltering. Op basis van bovenstaande zal de herinrichting van het plangebied met de kap van de bomen niet leiden tot negatieve effecten op de milieuwaarden.

Cultuurhistorische / Monumentale waarden

Het Utrechtse bomenbeleid kent geen bijzondere bescherming of verzorging voor bomen met een monumentaal karakter: alle bomen zijn even waardevol. Het belangrijkste criterium voor aanwijzing van monumentale bomen is de leeftijd: bomen van 80 jaar en ouder worden als monumentaal aangewezen. Daarnaast worden specifieke gedenkbomen, botanisch bijzondere

bomen en bomen op zeer markante locaties als zodanig aangemerkt. De te vellen bomen zijn echter beduidend jonger dan 80 jaar en niet herkenbaar als herdenkings- of markeringsbomen.

De bomen zijn niet van cultuurhistorische- of monumentale waarde. Kap van de bomen leidt daarom niet tot negatieve effecten op de cultuurhistorische waarde van Utrecht.

Boomkundige waarden

De te kappen bomen zijn veelgebruikte bomen voor stedelijke beplantingen en komen veelvuldig voor in Nederland. De bomen worden veel gebruikt als straatboom en/of laanboom (Janson, 1994). De bomen zijn niet van (bijzondere) boomkundige waarde(n).

2.4 Nieuwe te planten bomen

Er zijn vrij recent jonge bomen op het Jaarbeursterrein aangebracht. Deze staan aan de zijde van de Van Zijstweg. Het betreft een 11 tal witte acacia's (*Robinia pseudoacacia*). Deze boomsoort staat bekend als een parkboom met een zeer hoge weerstand en mooie verschijning.

Tijdens de beoogde herindeling van het Jaarbeursterrein worden ook nieuwe bomen geplant. Het betreft een 17 tal bomen, verschillend van soort. Op het moment van schrijven wordt een voorstel uitgewerkt met de volgende boom- en struiksoorten:

- Gewone magnolia (*Magnolia x soulangaiana*)
- Zuidelijke magnolia (*Magnolia grandiflora*)
- Beverboom (*Magnolia kobus*)
- Krentenboom (*Amelanchier lamarckii*)

De bomen worden geplant bij de ingang van het terrein, langs de centruboulevard en het voetgangerspad naar de nieuwe bioscoop

2.5 Samenvatting bomenparagraaf

- De te vellen bomen in het plangebied zijn in een overwegend goede staat, en dus waarschijnlijk vrij goed verplantbaar
- De te vellen bomen in het plangebied zijn niet aangewezen als monumentale bomen en hebben geen bijzondere ecologische, ruimtelijke (landschappelijke), milieukundige of cultuurhistorische waarde(n)
- Voorafgaand aan de kap van de bomen dient, in het kader van de Flora- en faunawet, nog wel rekening gehouden te worden met de huismus (onderzoek in uitvoering) en algemene broedende vogels (in de globale periode maart tot en met juli)
- Er zijn in recent verleden nieuwe bomen geplant op het terrein. Ook worden bij de herinrichting van het terrein weer nieuwe bomen geplant

3 Bronnen

Gemeente Utrecht, 2009.

Bomenbeleid Utrecht. Verbeterde regelgeving voor beheer, behoud en ontwikkeling van bomen.

Janson. R.J.M., 1994.

Stadsbomen Vademecum. Deel 4: Boomsoorten en gebruikswaarde.

Tauw, 2012.

Flora, fauna en bomeninventarisatie Jaarbeurs entree-oost, d.d. 8 mei 2012 met kenmerk R002-4685911RJR-nda-V04-NL.

Bijlage 1: Reden voor kap per elementnummer

De elementnummers komen overeen met figuur B2.1.

Elementnummer	Aantallen bomen	Reden voor kap	Overige opmerkingen
1	9	Centrum boulevard	
2	3	Bioscoop	
3	1	Voetgangerspad	
4	4	Bioscoop	
5	9	Bioscoop	
6	6	Bioscoop	
7	1	Bioscoop	
8	1	Nieuwe inrit parkeerterrein	
9	13	Bioscoop	
10	7	Transportstrook	
11	2	Transportstrook	
12	1	Transportstrook	t.b.v. veiligheid
13	1	Transportstrook	t.b.v. veiligheid
14	1	Transportstrook	t.b.v. veiligheid
Som	59		

Bijlage 2: Resultaten bomeninventarisatie

Boomnummer	Elementnummer	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Standiameter (1,5 m) in 2012	Vitaliteit
1	1	Zwarte es	Fraxinus pennsylvanica	23	Goed
2	1	Japanse sierkers	Prunus serrulata	30	Goed
3	1	Smalbladige es	Fraxinus augstifolia	22	Goed
4	1	Japanse sierkers	Prunus serrulata	30	Goed
5	1	Smalbladige es	Fraxinus augstifolia	25	Goed
6	1	Japanse sierkers	Prunus serrulata	41	Goed
7	1	Smalbladige es	Fraxinus augstifolia	22	Goed
8	1	Rode esdoorn	Acer rugrum	30	Goed
9	1	Gewone esdoorn	Acer pseudoplatanus	21	Goed
10	2	Gewone es	Fraxinus excelsior	24	Goed
11	2	Gewone es	Fraxinus excelsior	25	Goed
12	2	Gewone es	Fraxinus excelsior	24	Goed
13	3	Zomereik	Quercus robur	47	Matig
14	4	Zwarte es	Fraxinus pennsylvanica	22	Goed
15	4	Zwarte es	Fraxinus pennsylvanica	27	Goed
16	4	Zwarte es	Fraxinus pennsylvanica	15	Goed
17	4	Zwarte es	Fraxinus pennsylvanica	23	Goed
18	5	Gewone esdoorn	Acer pseudoplatanus	15 - 16 cm	Goed
19	5	Gewone esdoorn	Acer pseudoplatanus	Idem	Goed
20	5	Gewone esdoorn	Acer pseudoplatanus	Idem	Goed
21	5	Gewone esdoorn	Acer pseudoplatanus	Idem	Goed
22	5	Gewone esdoorn	Acer pseudoplatanus	Idem	Goed
23	5	Gewone esdoorn	Acer pseudoplatanus	Idem	Goed
24	5	Gewone esdoorn	Acer pseudoplatanus	Idem	Goed
25	5	Gewone esdoorn	Acer pseudoplatanus	Idem	Goed
26	5	Gewone esdoorn	Acer pseudoplatanus	Idem	Goed
27	6	Gewone esdoorn	Acer pseudoplatanus	13 - 17 cm	Goed
28	6	Gewone esdoorn	Acer pseudoplatanus	Idem	Goed
29	6	Gewone esdoorn	Acer pseudoplatanus	Idem	Goed

Numer	Elementnummer	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Stamdiameter (1,5 m)	Vitaliteit
30	6	Gewone esdoorn	Acer pseudoplatanus	Idem	Goed
31	6	Gewone esdoorn	Acer pseudoplatanus	Idem	Goed
32	6	Gewone esdoorn	Acer pseudoplatanus	Idem	Goed
33	7	Papierberk	Betula papyrifera	42	Goed
34	8	Papierberk	Betula papyrifera	45	Goed
35	9	Els	Alnus spaerthii	13 - 21 cm	Goed
36	9	Els	Alnus spaerthii	Idem	Goed
37	9	Els	Alnus spaerthii	Idem	Goed
38	9	Els	Alnus spaerthii	Idem	Goed
39	9	Els	Alnus spaerthii	Idem	Goed
40	9	Els	Alnus spaerthii	Idem	Goed
41	9	Els	Alnus spaerthii	Idem	Goed
42	9	Els	Alnus spaerthii	Idem	Goed
43	9	Els	Alnus spaerthii	Idem	Goed
44	9	Els	Alnus spaerthii	Idem	Goed
45	9	Els	Alnus spaerthii	Idem	Goed
46	9	Els	Alnus spaerthii	Idem	Goed
47	9	Els	Alnus spaerthii	Idem	Goed
48	10	Els	Alnus spaerthii	24	Goed
49	10	Els	Alnus spaerthii	15	Goed
50	10	Els	Alnus spaerthii	11	Goed
51	10	Els	Alnus spaerthii	20	Goed
52	10	Els	Alnus spaerthii	21	Goed
53	10	Els	Alnus spaerthii	13	Goed
54	10	Els	Alnus spaerthii	18	Goed
55	11	Els	Alnus spaerthii	20	Goed
56	11	Els	Alnus spaerthii	12	Goed
57	12	Papierberk	Betula papyrifera	45	Matig
58	13	Papierberk	Betula papyrifera	39	Matig
59	14	Papierberk	Betula papyrifera	52	Matig